

Bilaga till Årsberättelse, Frölunda Specialistsjukhus

I planen för intern kontroll 2017 har flera av kontrollmomenten i tidigare planer lyfts över till sjukhusets egenkontroll. Det gäller kontrollmoment som följs kontinuerligt och/eller på annat sätt rapporteras kontinuerligt till styrelsen till exempel ekonomi och produktion. Uppföljning av plan för intern kontroll och åtgärdsplan sker i samband med delår augusti och årsredovisningen enligt beslut från styrelsen.

Uppföljning åtgärdsplan

Åtgärdsplanen anger risker som identifierats och som bedöms behöver åtgärdas. Nedan följer en redovisning av åtgärdsplanen för 2017.

RISK: Att sjukhuset inte klarar av att rekrytera och behålla medarbetare i den omfattningsområde som behövs

Sjukhuset har under senaste året tappat många medarbetare. Framförallt är det läkare, operationssjuksköterskor och medicinska sekreterare. Två tredjedelar av läkarna och operationssköterskorna som slutat har lämnat organisationen och gått till privata uppdragsgivare.

För att klara uppdraget har till viss del bemanningsföretag och timanställda anlitats. Inom radiologi pågår samverkan kring läkarbemanning med Kungälvssjukhus. Under perioden med stora läkarvakanser infördes anställningsprövning vid de enheter som berördes av läkarvakanserna, vilket medfört att antalet anställda har anpassats efter läkarbemanningen. Anställningsprövning gäller fortsatt.

Sjukhuset har under året arbetat aktivt med att rekrytera nya medarbetare samt arbetat med att förbättra arbetssituationen för att behålla medarbetare. Exempel på aktiviteter:

- organiserat om verksamheten utifrån normtalet 10-35 underställda medarbetare per chef. Sjukhuset har tillsatt ytterligare en verksamhetschef samt en vårdnadschef. Detta innebär att förutsättningar skapas för ett mer närvarande chef/ledarskap för medarbetarna.
- infört nya arbetstidsmodeller som prövning av årsarbetstid, distansarbete för medicinska sekreterare samt justering av nattsjuksköterskornas arbetstid.
- aktivt arbete med kompetensutvecklingsinsatser för att skapa en stimulerande och utvecklande arbetsmiljö för samtliga medarbetare
- ökad kommunikation kring sjukhusets kommande uppdrag vid ett nytt dagkirurgiskt center vid Högsbo, som kommer att ersätta nuvarande verksamhet vid Frölunda torg

Trots genomförda aktiviteter har sjukhuset fortsatt brist på läkare inom specialiteterna gynekologi, ortopedi, ögon och hud.

RISK: Att sjukhuset utsätter medarbetare för fysiska och psykiska arbetsmiljörisker

I verksamhetsplanen för 2017 är ett av målen att sjukhuset ska ha en god arbetsmiljö och att sjukfrånvaron ska minska. Frölunda Specialistsjukhus arbetar aktivt med åtgärder som är hälsofrämjande, förebyggande och återskapande för att kunna erbjuda en bra och säker arbetsmiljö. Varje år genomförs en noggrann arbetsmiljökartläggning enligt ett systema-

tiskt arbetsmiljöarbete (SAM). De problem och risker som inte kan åtgärdas på enhetsnivå lyfts till ledningsgruppen och förs in i budgetarbetet så att det avsätts medel till de åtgärder som krävs. Sjukhuset arbetar även systematiskt med resultatet utifrån medarbetarenkäten genom att varje enhet tar fram en handlingsplan med förbättringsåtgärder.

Under våren 2017 genomfördes arbetsmiljöronder på samtliga enheter vid sjukhuset. Framförallt är det lokalerna vid sjukhuset som påverkar arbetsmiljön negativt. Lokalerna upplevs för små och inte helt ändamålsenliga, hög ljudvolym i personalrum, dålig ventilation samt luktproblem i enskilda rum. Enstaka arbetsgrupper/individer upplever psykosocial oro på grund av osäkert läge inför framtiden bland annat på grund av läkarbrist.

Lokalrelaterade frågor diskuteras återkommande med Västfastigheter och fastighetsägaren.

Avseende den psykosociala arbetsmiljön har närmsta chef ständig dialog med medarbetare i grupp eller enskilt för att informera och stötta utifrån uppkommen situationen.

RISK: Att vårdöverenskommelsen inte ger kostnadstäckning

Den 25 oktober 2016 fattade regionstyrelsen beslut om att föreslå Regionfullmäktige att bevilja Frölunda Specialistsjukhus en budgetavvikelse om – 6 mnkr för 2016. Vidare beslöt regionstyrelsen att uppdraga till regiondirektören att genomföra en analys av de ekonomiska förutsättningarna för Frölunda Specialistsjukhus inför 2017.

Regionstyrelsen behandlade ärendet vid sammanträdet den 11 april 2017. Regionstyrelsen noterade rapporten och anser att regiondirektörens uppdrag är slutfört.

Analysen av sjukhusets ekonomiska förutsättningar har resulterat i en rapport som tagits fram i samverkan med bland annat representanter för sjukhuset, från Västfastigheter och Regionservice samt från ägare och beställare. Rapporten belyser nuläge, effekter av genomförd omställning 2016, kostnadsstrukturer samt sjukhusets åtgärdsplan. Rapporten lyfter fram att det är av särskild betydelse för sjukhuset vilken verksamhetsinriktning som sjukhuset ska ha i framtiden, då eventuella oklarheter bidrar till svårigheter att långsiktigt rekrytera specialistläkare.

För vidare information hänvisas till diarienummer RS 2017-01457.

RISK: Att verksamheten inte bedrivs kostnadseffektivt

Sjukhuset kommer fortsätta att utveckla värdeskapande vårdprocesser med syfte att förbättra medicinska resultat, patientsäkerhet och organisatorisk effektivitet. Målet är att förbättra sjukhusets resultat i samtliga obligatoriska kvalitetsregister, uppfylla måltalen som finns i Kvartalen samt uppfylla de enhetsspecifika utfallsmått som tagits fram. Arbete med styr- och förbättringstavlor pågår på många av sjukhusets enheter för att öka medvetenheten om mål och måluppfyllelse hos varje medarbetare. Målet är att samtliga enheter ska ta fram relevanta enhetsspecifika utfallsmått och följa resultatet fortlöpande.

Utveckling av metoder sker kontinuerligt för att höja kvalitet och kostnadseffektivitet, exempelvis har sjukhusets satsning på ögonbottenfoto inneburit minskade väntetider inom samtliga grupper av patienter med diabetes. Från att tidigare haft ett sämre resultat än medel i riket har sjukhuset nu bland de bättre resultaten i Sverige. Sjukhuset har goda resultat i många kvalitetsregister, inom diabetes är sjukhusets resultat bäst i regionen.

RISK: Att åtgärder inte uppnår förväntat resultat

Sjukhuset arbetar utifrån beslutad åtgärdsplan och rapporterar kontinuerligt till styrelsen.

Nedan redovisas status kring beslutade åtgärder:

1. Översyn av bemanning vid ortopedmottagningen eftersom det saknas två specialistläkare

STATUS: Hänvisas till diskussion kring samverkan med Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

2. Översyn av bemanning på fysioterapin på grund av förändrat uppdrag inom ortopedi och konsekvenser av vårdval rehabilitering

STATUS

Frågan har lyfts med Göteborgs hälso-och sjukvårdsnämnd som godkänt anpassning av produktionsvolym samt att sjukhuset erhåller ersättning för fasta kostnader i vårdöverenskomme 2018.

3. Anställning av ytterligare två specialistläkare inom kirurgi och öron-näsa-hals för att öka sjukhusets prestationer

STATUS: Annonserar brett – generationsväxling och sjukhuset bygger för framtiden. Sjukhuset arbetar för att möjliggöra kompetensöverföring och handledarskap, dialog förs med enskilda läkare. Samverkan med andra sjukhus i regionen.

4. Översyn av bemanning vid sjukhusets kassafunktioner i samband med övergång till central kassafunktion och incheckningsautomater

STATUS: Sjukhuset har samordnat kassorna på tre av sjukhusets fem våningsplan. Arbetet har följts upp under hösten med stöd av studentmedarbetare. Resultatet visar på en lyckad sammanslagning med bibehållna ledtider gällande patientflödena samt frigjord tid för journalskrivning för de medicinska sekreterarna. Patienterna har via enkätundersökning framfört att de är fortsatt mycket nöjda med servicen, tillgängligheten och bemötandet i sjukhusets kassor.

Sjukhuset har tillsatt en arbetsgrupp som kommer att utreda möjligheten till kassafunktion och informationsdisk i entréplan.

Analys och kalkyler behöver göras för ombyggnads- och investeringskostnader i relation till kvarvarande tid i befintliga lokaler samt den planerade flytt som sjukhuset står inför.

5. Anställningsprövning vid sjukhusets enheter

STATUS: Fortsatt anställningsprövning.

6. Förbättrad operationsplanering vid sjukhusets operationsavdelning för att optimera nyttjandegraden ytterligare

STATUS: Utvecklat operationsplaneringen vid sjukhusets operationsavdelning för att optimera nyttjandegraden. Under 2017 har sjukhuset infört det regiongemensamma operationsplaneringssystemet Orbit.

Sjukhuset arbetar fortsättningsvis med olika lösningar för att utnyttja ledig kapacitet som uppstått på centraloperation i samband med läkarvakanser, främst inom ortopedi. Under året har bemannade operationssalar hyrts ut till Specialistkliniken för käkkirurgi vid Odontologen. Sjukhuset har även tagit emot patienter från verksamhetsområde Öron-, näs- och halssjukvård och verksamhetsområde Kärlkirurgi vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU) för operation med ansvarig läkare från SU.

Ytterligare diskussioner pågår med andra verksamhetsområden inom Sahlgrenska Universitetssjukhuset för ett ökat samarbete.

7. Översyn av öppettider vid sjukhusets röntgenavdelning för att öka tillgängligheten och därmed skapa möjlighet för att öka antalet undersökningar

STATUS: Sjukhuset har genomfört förlängda öppettider och förändrad semesterstängningen vid enheten. Konsekvenser av pågående upphandling av radiologiska undersökningar inom Västra Götalandsregionen har medfört att antalet röntgenundersökningar ökat med 30 procent jämfört med samma period föregående år.

8. Översyn av sjukhusets öppettider under sommaren för att öka tillgängligheten

STATUS: Utifrån genomförd analys av sommarplaneringen 2017 har beslut inför 2018 fattats och mindre justeringen görs sommaren 2018 jämfört med sommaren 2017 avseende öppethållandet.

RISK: Att sjukhuset inte klarar överenskomna produktionsvolymerna

Frölunda Specialistsjukhus har fortsatta utmaningar att klara överenskomna produktionsvolymerna på grund av läkarvakanser. Ett aktivt rekryteringsarbete pågår inom ett flertal specialiteter. Svårigheter att rekrytera specialistläkare inom framförallt ortopedi, gynekologi, hud och smärtsjukvård. Arbeta med tydlig lönebildning och kompetensvägar inom sjukhuset. Ny chefsstruktur för att nå regionalt måltal för antal underställda medarbetare. Sjukhuset har under 2017 anlitat bemanningsföretag i mindre omfattning än 2016.

RISK: Att riktlinjer, rutiner och vårdprogram inte efterlevs och att avvikelser/tillbud inte rapporteras

Nya och uppdaterade rutiner och riktlinjer kommuniceras via linjeorganisationen. En direktlänk har skapats från sjukhusets interna hemsida till "riktlinjer och rutiner" med sökmotor även till regionala och nationella riktlinjer.

Återkommande information och diskussion på arbetsplatsträffar och ledningsmöten om riktlinjer och rutiner utifrån avvikelser och tillbud samt när risker uppmärksammas, vilket är en del av sjukhusets kontinuerliga förbättringsarbete.

Uppföljning egenkontroll

Egenkontroller sker inom områdena verksamhet, medarbetare, ekonomi, miljö, säkerhet och dokumenthantering.

Nedan redovisas en del av de utvecklingsområden som identifierats genom kontrollerna.

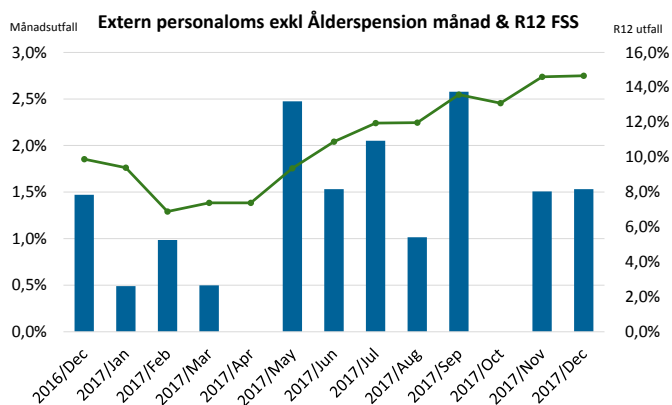
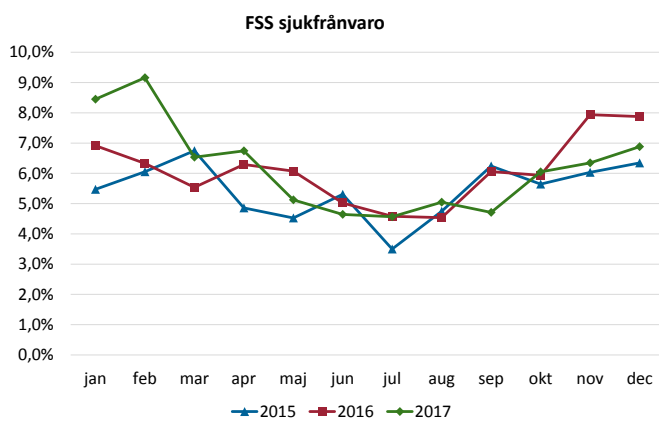
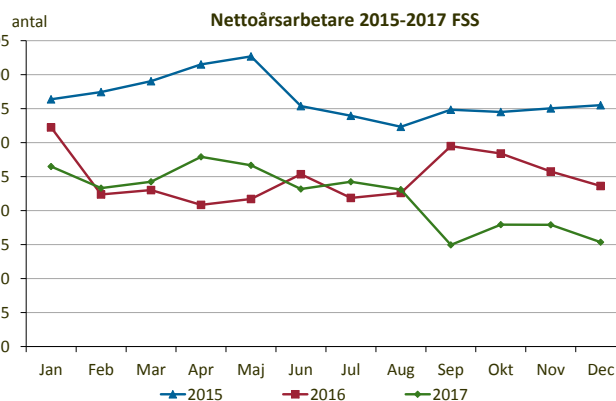
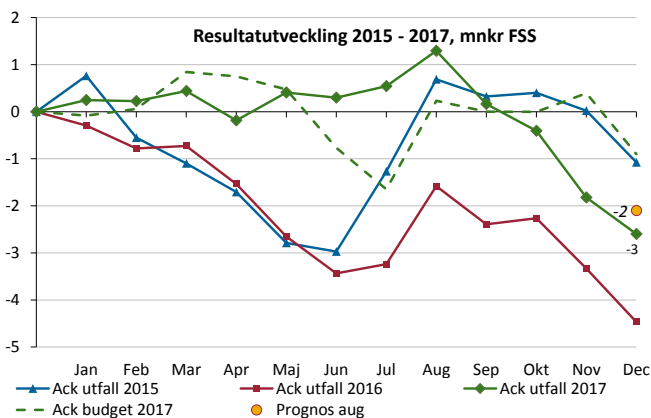
- Utbildningsinsatser kring fakturahantering, förtydliga ansvaret av att vara mot-tagningskontrollant och attestant
- Förbättra arbetet kring produktionsplanering och uppföljning
- Förbättra säkerheten för patienter, närstående och medarbetare utifrån lokala förutsättningar
- Förbättra metoden i uppföljning av vårdrelaterade infektioner (VRI) genom att systematiskt använda sig av infektionsverktyget för registrering av VRI

Verksamhet i balans

Ekonomi	Beläggning somatik/psykiatri	Total VistelseTid på akuten (TVT)	Vårdgaranti 90 dagar besök/åtgärd	Garanti besök vid misstanke cancer	Kvalitet enligt Kvartalen*	Sjukfrånvaro (ackumulerad)	Personalomsättning (R12)
	Ej aktuellt FSS						

*) Avser den 12-månadersperiod som avslutats med senast tillgängliga kvartal. Ingen trendpil sätts.

Resultaträkning, Frölunda Specialistsjukhus Mnkr	Ack utfall	Ack budget	Avvikelse	Ack utfall	Förändring	Budget	Prog aug
	December	December	Belopp	2016	Belopp	2017	2017
SUMMA INTÄKTER	218	239	-22	210	8	239	219
Personalkostnader inklusive inhyrd personal	-128	-143	15	-125	-2	-143	-127
Köpt vård	0	0	0	0	0	0	0
Läkemedel	-20	-21	1	-20	0	-21	-20
Material och varor	-18	-21	4	-19	1	-21	-17
Övriga kostnader inkl finansnetto	-55	-54	-1	-51	-4	-54	-57
Årets resultat	-3	-1	-2	-4	2	-1	-2

Utförda prestationer 2017 jämfört med 2016 - FSS

Sjukhus - Somatik	2016-nov	2017-nov	Trend
Besök - Antal	63 536	60 318	↓
Besök - Unika individer	25 256	24 190	↓
Vårdtillfällen - Antal	426	403	↓
Vårdtillfällen - Vård dagar	463	436	↓

Väntande till första besök och behandling - FSS

Första besök	December	Förändring jmf fg mån	Förändring jmf fg år
Totalt antal Väntande exkl MOV+PvV*	1 857	-47	-1 486
Väntande >90 dagar exkl MOV+PvV*	191	3	-98
Uppfyllande av vårdgarantin (mål 100%)	90%	0%	-2%

Behandling	December	Förändring jmf fg mån	Förändring jmf fg år
Totalt antal Väntande exkl MOV+PvV*	603	8	79
Väntande >90 dagar exkl MOV+PvV*	31	9	30
Uppfyllande av vårdgarantin (mål 100%)	95%	-1%	-5%

* MOV= Medicinskt Orsakad Väntan, PvV = Patientvald Väntan

Frölunda Specialistsjukhus

Frölunda Specialistsjukhus redovisar 2017 ett resultat på -2,6 mnkr, vilket är -2,5 mnkr sämre än budget exklusive utnyttjande av eget kapital. Resultatet har påverkats av att sjukhuset haft utmaningar att leverera överenskomna produktionsvolymerna på grund av läkarvakanser och frånvaro. Ytterligare faktorer som påverkat produktionen var införandet av Orbit och införandet av den nya versionen av ELVIS samt vakanser bland operationssjuksköterskor.

Sjukhuset har arbetat med olika lösningar för att utnyttja ledig kapacitet som uppstått på centraloperation i samband med läkarvakanser. Under året har bemannade operationssalar hyrts ut till Specialistkliniken för käckkirurgi vid Odontologen. Sjukhuset har även tagit emot patienter från verksamhetsområde Öron-, näs- och halssjukvård och verksamhetsområde Kärlkirurgi vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU) för operation med ansvarig läkare från SU.

Antalet röntgenundersökningar har ökat med 30 procent jämfört med 2016, vilket är en effekt av ett ökat remissinflöde till röntgen på grund av pågående upphandling inom Västra Götalandsregionen av extern leverantör av radiologiska undersökningar.

Antalet nettoårsarbetare ligger på en lägre nivå än samma period föregående år. Sjukhuset har lyckats rekrytera operations- och anestesijüksköterskor vilka kommer att påbörja sina anställningar under våren 2018. Den ackumulerade sjukfrånvaron ligger på 6,2 procent jämfört med samma period föregående år, då den låg på 6,1 procent. Trenden per månad visar fortsatt på minskad sjukfrånvaro.

Resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	Utfall 1712	Utfall 1612
Resultaträkning			
Verksamhetens intäkter	1	217 643	210 036
		-214	-208
Verksamhetens kostnader	2,3	428	878
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-5 083	-4 703
Verksamhetens nettokostnader		-1 868	-3 545
Finansnetto	5	-729	-923
Årets resultat		-2 597	-4 468

	Not	Utfall 1712	Utfall 1612
Balansräkning			
Anläggningstillgångar			
- maskiner och inventarier	6	23 867	17 802
- pågående investeringar	7	1 037	107
Summa anläggningstillgångar		24 904	17 909
Omsättningstillgångar			
Förråd		150	160
Kortfristiga fordringar	8	27 630	12 712
Likvida medel	9	6 231	11 591
Summa omsättningstillgångar		34 011	24 463
Summa tillgångar		58 915	42 372
Eget kapital			
Eget kapital		-1 252	3 215
Bokslutsdispositioner		4 468	0
Årets resultat		-2 597	-4 468
Summa eget kapital		619	-1 252
Skulder			
Långfristiga skulder	10	32 349	26 681
Kortfristiga skulder	11	25 947	16 943
Summa skulder		58 296	43 624
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		58 915	42 372

Notförteckning

Belopp, tkr

1. Verksamhetens intäkter	1712	1612
Patientavgifter med mera	6 043	6 671
Såld vård	191 329	188 626
Försäljning material, varor och tjänster	10 711	7 955
Statlig bidrag smärtcentrum	2 863	3 792
Övriga intäkter	6 697	2 992
Totalt	217 643	210 036
2. Verksamhetens kostnader	1712	1612
Personalkostnader	126 192	121 997
Bemanningsföretag	1 582	3 342
Läkemedel	19 703	19 517
Lokalkostnader	18 522	15 829
Verksamhetsanknutna tjänster	17 375	18 112
Material och varor	17 818	18 936
Övriga tjänster	8 463	8 733
Övriga kostnader	4 773	2 412
Totalt	214 428	208 878
3. Personalkostnader, detaljer	1712	1612
Löner	85 972	83 564
Övriga personalkostnader	2 464	2 247
Sociala avgifter	37 741	36 186
Pensionskostnader	15	0
Totalt	126 192	121 997
4. Avskrivningar och nedskrivningar	1712	1612
Avskrivningar		
Maskiner och inventarier	5 083	4 703
Totalt	5 083	4 703
Totalt avskrivningar och nedskrivningar	5 083	4 703
5. Finansnetto	1712	1612
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	5	6
Totalt	5	6
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	718	893
Övriga finansiella kostnader	16	36
Totalt	734	929
Totalt finansnetto	-729	-923

6. Maskiner och inventarier	1712	1612
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	74 299	77 724
Nyanskaffningar	9 543	3 804
Överfört mellan enheter	5 424	0
Försäljningar/utrangeringar	-1 199	-7 229
Utgående ackumulerade anläggningstillgångar	88 067	74 299
Akkumulerade avskrivningar		
Vid årets början	56 498	58 824
Årets avskrivning och nedskrivning	5 083	4 703
Överfört mellan enheter	3 817	0
Försäljningar/utrangeringar	-1 199	-7 029
Utgående ackumulerade avskrivningar	64 199	56 498
Utgående restvärde	23 867	17 802
7. Pågående investeringar	1712	1612
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	107	0
Nyanskaffningar	930	107
Utgående ackumulerade anläggningstillgångar	1 037	107
8. Kortfristiga fordringar	1712	1612
Kundfordringar	156	385
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6 606	4 267
Övriga kortfristiga fordringar	20 868	8 060
Totalt	27 630	12 712
9. Likvida medel	1712	1612
Likvida medel, koncernbanken	6 221	11 570
Kassa	10	21
Totalt	6 231	11 591
10. Långfristiga skulder	1712	1612
Ingående skuld vid årets början	26 680	32 669
Årets upptagna lån	11 500	0
Årets amortering	-5 831	-5 988
Totalt	32 349	26 681

11. Kortfristiga skulder	1712	1612
Leverantörsskulder	11 322	3 375
Semesterskuld	5 139	5 080
Löner, jour, beredskap, övertid	526	618
Upplupna sociala avgifter	2 511	2 496
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 989	2 059
Övriga kortfristiga skulder	4 460	3 315
Totalt	25 947	16 943

12. Investering i anläggningstillgångar	1712	1612
Årets investering i maskiner och inventarier	9 543	3 804
Årets pågående investering	930	107
Totalt	10 473	3 912